

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. vasario 16 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Kova su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius — Direktyva 2011/7/ES — Privačių įmonių ir viešosios valdžios institucijų sandoriai — Nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos nedelsiant susigrąžinti pagrindinę skolos sumą galima tik atsisakius delspinigių už pavėluotą mokėjimą ir išieškojimo išlaidų kompensavimo“

Byloje C-555/14

dėl *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo no 6 de Murcia* (Mursijos provincijos lygmeniu veikiantis administracinis teismas Nr. 6, Ispanija) 2014 m. lapkričio 20 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2014 m. gruodžio 3 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

IOS Finance EFC SA

prieš

Servicio Murciano de Salud

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kuri sudaro kolegijos pirmininkas J. L. da Cruz Vilaça, Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojas A. Tizzano (pranešėjas), teisėjai M. Berger, A. Borg Barthet ir E. Levits,

generalinė advokatė E. Sharpston,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2016 m. kovo 2 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *IOS Finance EFC SA*, atstovaujamos advokato J. Tornos Mas,
- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos A. Rubio González,
- Vokietijos vyriausybės, T. Henze ir J. Möller,
- Europos Komisijos, atstovaujamos G. Wilms, D. Loma-Osorio Lerena, E. Sanfrutos Cano, A. C. Becker ir M. Šimerdová,

susipažinęs su 2016 m. gegužės 12 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

* Proceso kalba: ispanų.

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/7/ES dėl kovos su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius (OL L 48, 2011, p. 1), išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *IOS Finance EFC SA* (toliau – *IOS Finance*) ir *Servicio Murciano de Salud* (Mursijos regiono autonominės bendruomenės sveikatos priežiūros tarnyba, Ispanija) ginčą dėl pastarosios atsisakymo prie pagrindinės sumos sumokėti *IOS Finance* jos, remiantis iki nustatyto termino neapmokėtomis sąskaitomis, reikalaujamus delspinigius ir padengti su šiomis sąskaitomis susijusias išieškojimo išlaidas.

Teisinis pagrindas

Sajungos teisė

- 3 Direktyvos 2011/7 1, 12, 16 ir 28 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(1) 2000 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2000/35/EB dėl kovos su pavėluotu mokėjimu komerciniuose sandoriuose [OL L 200, 2000, p. 35; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 226] turi būti padaryta esminių pakeitimų. Dėl aiškumo ir racionalumo pageidautina, kad atitinkamos nuostatos būtų išdėstytos nauja redakcija.

<...>

(12) Pavėluotas mokėjimas yra sutarties pažeidimas, kuris daugumoje valstybių narių skolininkams yra finansiškai patrauklus dėl mažų arba iš viso netaikomų delspinigių už pavėluotus mokėjimus normų ir (arba) lėtos žalos atlyginimo procedūros. Norint pakeisti šią tendenciją ir atgrasinti nuo pavėluoto mokėjimo, būtina atlikti lemiamą reikšmę turinčius pakeitimus siekiant įtvirtinti atsiskaitymo laiku kultūrą, pvz., nustatyti, kad teisės taikyti delspinigius atsisakymas visuomet būtų laikomas labai nesąžininga sutarties sąlyga arba praktika. Be to, tokie pokyčiai turėtų apimti konkrečių nuostatų dėl mokėjimo laikotarpių ir kreditorių patirtų išlaidų kompensavimo įvedimą, taip pat, *inter alia*, prezumpciją, jog teisės į išieškojimo išlaidų kompensavimą atsisakymas yra labai nesąžiningas.

<...>

(16) Pagal šią direktyvą kreditorius neturėtų būti įpareigotas reikalauti delspinigių už pavėluotą mokėjimą. <...>

<...>

(28) Šia direktyva turėtų būti uždrausta piktnaudžiauti sutarties laisve kreditoriaus nenaudai. Todėl tuo atveju, kai sutarties sąlyga arba praktika, susijusi su mokėjimo data ar laikotarpiu, delspinigių už pavėluotą mokėjimą norma arba išieškojimo išlaidų kompensavimu, nepagrįsta remiantis skolininkui suteiktomis sąlygomis arba ja iš esmės siekiama suteikti skolininkui papildomo likvidumo kreditoriaus sąskaita, tokia sutarties sąlyga arba praktika gali būti laikoma tokia piktnaudžiavimu. Tuo tikslu <...> bet kokia sutarties sąlyga arba praktika, kuri labai nukrypsta nuo sąžiningos komercinės praktikos ir pažeidžia sąžiningumo ir sąžiningo elgesio principus, turėtų būti laikoma nesąžininga kreditoriaus atžvilgiu. Visų pirma visiškai teisės taikyti

delspinigius atsisakymas visada turėtų būti laikomas labai nesąžiningu ir turėtų būti preziumuojama, kad teisės į išieškojimo išlaidų kompensavimą atsisakymas yra labai nesąžiningas. Šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis nacionalinėms nuostatomis, susijusioms su sutarčių sudarymo būdais ar reglamentuojančioms sutarties sąlygų, kurios yra nesąžiningos skolininko atžvilgiu, galiojimą.“

- 4 Šios direktyvos 1 straipsnio „Dalykas ir taikymo sritis“ 1 dalyje nurodyta:

„Šios direktyvos tikslas – kovoti su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius <...>“

- 5 Šios direktyvos 4 straipsnio „Įmonių ir viešosios valdžios institucijų sandoriai“ 1 dalyje numatyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad vykdant komercinius sandorius, kai skolininkas yra viešosios valdžios institucija, kreditorius, pasibaigus 3, 4 arba 6 dalyse nustatytam laikotarpiui, turėtų teisę, nereikalaujant priminimo, gauti teisės aktuose nustatytus delspinigius už pavėluotą mokėjimą, jei įvykdomi šie reikalavimai:

- a) kreditorius įvykdė savo sutartines ir teises pareigas; ir
- b) kreditorius laiku negavo jam priklausančios sumos, išskyrus atvejį, kai skolininkas nėra atsakingas už vėlavimą.“

- 6 Tos pačios direktyvos 6 straipsnis „Išieškojimo išlaidų kompensavimas“ suformuluotas taip:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad tokiu atveju, jei delspinigiai už pavėluotą mokėjimą, atliekamą pagal komercinį sandorį, tampa mokėtini pagal 3 arba 4 straipsnį, kreditorius turėtų teisę gauti iš skolininko ne mažesnę kaip nustatytą 40 EUR sumą.

2. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodyta nustatyta suma būtų mokėtina nereikalaujant priminimo, kompensuojant kreditoriaus [patirtas] išieškojimo išlaidas.

3. Be 1 dalyje nurodytos nustatytos sumos[,] kreditorius turi teisę reikalauti iš skolininko pagrįstos kompensacijos už visas išieškojimo išlaidas, viršijančias tą nustatytą sumą ir susijusias su skolininko pavėluotu mokėjimu. Šios išlaidos, *inter alia*, galėtų apimti išlaidas, patirtas naudojantis advokato ar skolų išieškojimo įmonės paslaugomis.“

- 7 Direktyvos 2011/7 7 straipsnis „Nesąžiningos sutarties sąlygos ir praktika“ suformuluotas taip:

„1. Valstybės narės numato, kad sutarties sąlyga arba praktika, susijusi su mokėjimo diena arba laikotarpiu, delspinigių už pavėluotą mokėjimą palūkanų norma ar išieškojimo išlaidų kompensavimu[,] yra nevykdytina arba iš jos kyla reikalavimas kompensuoti nuostolius, jei ji yra labai nesąžininga kreditoriaus atžvilgiu.

Nustatant, ar sutarties sąlyga arba praktika yra labai nesąžininga kreditoriaus atžvilgiu, kaip apibrėžta pirmoje pastraipoje, atsižvelgiama į visas konkrečius atvejo aplinkybes, įskaitant:

- a) labai didelį nukrypimą nuo gerosios komercinės praktikos, pažeidžiant sąžiningumo ir sąžiningo elgesio principus;
- b) produkto arba paslaugos pobūdį; ir

c) tai, ar skolininkas turi objektyvią priežastį nukrypti nuo teisės aktuose nustatytų delspinigių už pavėluotą mokėjimą palūkanų normos, mokėjimo laikotarpio, kaip nurodyta 3 straipsnio 5 dalyje, 4 straipsnio 3 dalies a punkte, 4 straipsnio 4 dalyje ir 4 straipsnio 6 dalyje, arba nuo nustatytos sumos, kaip nurodyta 6 straipsnio 1 dalyje.

2. Taikant 1 dalį, sutarties sąlyga arba praktika, dėl kurios negalimas delspinigių už pavėluotą mokėjimą nustatymas, laikoma labai nesąžininga.

3. Taikant 1 dalį preziumuojama, kad sutarties sąlyga arba praktika, dėl kurios negalimas 6 straipsnyje nurodytas išieškojimo išlaidų kompensavimas, yra labai nesąžininga.

<...>“

Ispanijos teisė

8 Iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad Ispanijos teisės aktų leidėjas numatė nuo 2012 m. ribotą laikotarpį taikyti „išskirtinį atsiskaitymo su tiekėjais finansavimo mechanizmą“, taip siekdamas išspręsti situaciją dėl susikaupusių ekonomikos krizės nulemtų autonominių regionų ir vietos valdžios įstaigų vėlavimo atsiskaityti su tiekėjais (toliau – išskirtinis finansavimo mechanizmas) atveju. Iš esmės pagal šio mechanizmo veikimą reglamentuojančias taisykles prie šio mechanizmo prisijungę tiekėjai už jiems nedelsiant išmokamą pagrindinę skolos sumą sutinka atsiskaityti papildomų sumų, mokėtinų dėl to, kad atitinkamos viešosios administracijos institucijos nesilaikė mokėjimo terminų, įskaitant, be kita ko, delspinigius už pavėluotą mokėjimą ir išieškojimo išlaidų kompensavimą.

9 Šiuo klausimu konkrečiai 2013 m. birželio 28 d. *Real Decreto-ley 8/2013 de medidas urgentes contra la morosidad de las administraciones públicas y de apoyo a entidades locales con problemas financieros* (Karaliaus dekretas įstatymas Nr. 8/2013 dėl skubių priemonių, kurios padeda išvengti viešosios administracijos institucijų vėlavimo atliekant mokėjimus, ir dėl pagalbos su finansinėmis problemomis susiduriančioms vietos valdžios įstaigoms) (BOE, Nr. 155, 2013 m. birželio 29 d., p. 48782) 6 straipsnyje „Laiku neįvykdytų mokėjimo prievolių įvykdymo padariniai“ nustatyta:

„Atsiskaičius su tiekėju išnyksta atitinkamai autonominio regiono ar vietos valdžios institucijos jam turėta grąžinti skola, kurią sudaro pagrindinė suma, palūkanos, teismo išlaidos ir bet kokios kitos papildomos išlaidos.“

10 Prieš priimant šį Karaliaus dekretą įstatymą Nr. 8/2013, Direktyva 2011/7 buvo perkelta į Ispanijos teisę 2013 m. vasario 22 d. *Real Decreto ley 4/2013, de 22 de febrero, de medidas de apoyo al emprendedor y de estímulo del crecimiento y de la creación de empleo* (Karaliaus dekretas įstatymas Nr. 4/2013 dėl paramos verslininkams, ekonomikos augimo skatinimo ir darbo vietų kūrimo) (BOE, Nr. 47, 2013 m. vasario 23 d., p. 15219).

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

11 2008–2013 m. kelios bendrovės tiekė prekes ir teikė paslaugas medicinos įstaigoms, priklausančioms Mursijos regiono autonominės bendruomenės sveikatos priežiūros tarnybai. Ši tarnyba už tas prekes ir paslaugas neatsiskaitė.

12 Tuomet šios bendrovės teisę į susidariusias skolas perleido *IOS Finance*. 2013 m. rugsėjo mėn. *IOS Finance* pareikalavo, kad minėta sveikatos priežiūros tarnyba sumokėtų ir pagrindinę skolų sumą, ir palūkanas ir kompensuotų patirtas išieškojimo išlaidas.

- 13 Sveikatos priežiūros tarnybai nesumokėjus šių sumų, *IOS Finance* prisijungė prie išskirtinio finansavimo mechanizmo, ir tai leido jai gauti tik pagrindinę jai grąžintinų skolų sumą.
- 14 2014 m. gegužės mėn. *IOS Finance* pateikė ieškinį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, kuriame prašė priteisti iš minėtos sveikatos priežiūros tarnybos atlyginti jai sumą, kurią sudarytų delspinigiai ir kompensuotinos išieškojimo išlaidos.
- 15 Savo ieškinį *IOS Finance* grindžia pirmiausia tuo, kad nėra galimybės atsisakyti teisės į administracijos skolas. Antra, ji teigia, kad Karaliaus dekretas įstatymas Nr. 8/2013 prieštarauja Sąjungos teisei, ir, trečia, nurodo, kad Direktyva 2011/7 taikoma tiesiogiai, kiek joje numatyta, kad sutarčių sąlygos ar praktika, dėl kurios negalimas delspinigių už pavėluotą mokėjimą nustatymas ir išieškojimo išlaidų kompensavimas, yra labai nesąžininga.
- 16 Mursijos regiono autonominės bendruomenės sveikatos priežiūros tarnyba prašė ieškinį atmesti remdamasi tuo, kad, pirma, prisijungimas prie išskirtinio finansavimo mechanizmo yra savanoriškas ir, antra, tokių delspinigių ir tokio kompensavimo atsisakyta ne prieš susidarant skolai, o jai susidarius ir jos nepadengus.
- 17 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pripažįsta, kad prisijungimas prie išskirtinio finansavimo mechanizmo nėra privalomas ir kad kreditoriai, kurie nori, kad jiems būtų sumokėta ne tik pagrindinė suma, bet ir delspinigiai ir kad jiems būtų kompensuotos išieškojimo išlaidos, visuomet gali pasinaudoti teismine gynybos priemone. Tačiau jam kyla klausimas dėl to, ar pagal Sąjungos teisę ir, konkrečiau kalbant, pagal Direktyvos 2011/7 7 straipsnio 2 ir 3 dalis draudžiama nustatyti sąlygą, kad pagrindinė skolos suma grąžinama tik tuo atveju, jeigu atsisakoma reikalavimo sumokėti delspinigius ir kompensuoti išieškojimo išlaidas.
- 18 Tokiomis aplinkybėmis *Juzgado de la Contencioso-Administrativo nº 6 de Madrid* (Mursijos provincijos lygmeniu veikiantis administracinis teismas Nr. 6, Ispanija) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„Atsižvelgiant į [Direktyvos 2011/7] 4 straipsnio 1 dalį, 6 straipsnį, 7 straipsnio 2 ir 3 dalis:

1. Ar Direktyvos 2011/7 7 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad valstybė narė negali numatyti, jog pagrindinė skolos suma gali būti grąžinama, tik jeigu atsisakoma reikalavimo sumokėti delspinigius?
2. Ar Direktyvos 2011/7 7 straipsnio 3 dalį reikia aiškinti taip, kad valstybė narė negali numatyti, jog pagrindinė skolos suma gali būti grąžinama, tik jeigu atsisakoma reikalavimo kompensuoti išieškojimo išlaidas?
3. Jeigu į du pirmesnius klausimus būtų atsakyta teigiamai, ar skolininkas, kuris yra perkančioji organizacija, gali remtis laisva šalių valia, kad galėtų nevykdyti įsipareigojimo mokėti delspinigius ir padengti išieškojimo išlaidas?“

Dėl prejudicinių klausimų

Pirminės pastabos

- 19 Visų pirma reikia pažymėti, kad Komisija nurodo, jog pagrindinėje byloje nagrinėjama situacija patenka ne į Direktyvos 2011/7, bet į Direktyvos 2000/35 taikymo sritį, todėl, priešingai, nei nurodyta nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, į užduotus klausimus reikia atsakyti remiantis Direktyva 2000/35.

- 20 Vis dėlto pažymėtina, kad šiuo aspektu Komisijos vertinimas paremtas jos pačios pateiktu Karaliaus dekretu įstatyme Nr. 4/2013 įtvirtintų nacionalinės teisės nuostatų, kuriomis į Ispanijos teisės sistemą perkelta Direktyva 2011/7, išaiškinimu.
- 21 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką Teisingumo Teismas, nagrinėdamas prašymą priimti prejudicinį sprendimą, neturi aiškinti nacionalinės teisės nuostatų ir nuspręsti dėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo pateikto jų aiškinimo teisingumo. Iš tikrųjų tik nacionaliniai teismai kompetentingi aiškinti vidaus teisę (2016 m. spalio 27 d. Sprendimo *Audace ir kt.*, C-114/15, EU:C:2016:813, 65 punktą ir jame nurodyta teismo praktika).
- 22 Todėl, kadangi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas Ispanijos teisę aiškina taip, kad pagrindinės bylos faktinėms aplinkybėms taikytina Direktyva 2011/7, reikia atsakyti į tokius prejudicinius klausimus, kokius pateikė minėtas teismas.

Dėl pirmojo ir antrojo klausimų

- 23 Savo pirmuoju ir antruoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyva 2011/7 ir konkrečiai jos 7 straipsnio 2 ir 3 dalys turi būti aiškinamos taip, kad jos draudžia nacionalinės teisės aktus, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, pagal kuriuos kreditorius gali atsisakyti reikalavimo sumokėti delspinigius už pavėluotą mokėjimą ir reikalavimo kompensuoti išieškojimo išlaidas už tai, kad nedelsiant gautų mokėtiną pagrindinę skolos sumą.
- 24 Siekiant atsakyti į šiuos klausimus reikia nurodyti, kad, kaip numatyta Direktyvos 2011/7 1 straipsnio 1 dalyje, šios direktyvos tikslas – kovoti su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius, o pagal šios direktyvos 12 konstatuojamąją dalį toks pavėluotas mokėjimas yra sutarties pažeidimas, kuris skolininkams tapo finansiškai patrauklus visų pirma dėl mažų arba visai netaikomų delspinigių už pavėluotus sąskaitose nurodytus mokėjimus.
- 25 Vis dėlto, siekiant šio tikslo, Direktyva 2011/7 nėra visiškai suderintos visos su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius, susijusios taisyklės (pagal analogiją dėl Direktyvos 2000/35 žr. 2016 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Nemec*, C-256/15, EU:C:2016:954, 46 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 26 Kaip ir Direktyvoje 2000/35, Direktyvoje 2011/7 nustatytos tik tam tikros šių sričių reglamentuojančios taisyklės, tarp kurių – taisyklės, susijusios su delspinigiais už pavėluotą mokėjimą.
- 27 Šiuo aspektu pagal Direktyvos 2011/7 4 straipsnio 1 dalį ir 6 straipsnį valstybės narės privalo užtikrinti, kad vykdant komercinius sandorius, kai skolininkas yra viešosios valdžios institucija, savo prievolės įvykdęs ir iki mokėjimo termino pabaigos negavęs turėtos sumos kreditorius turėtų teisę gauti delspinigius už pavėluotą mokėjimą ir teisę į jo patirtų išieškojimo išlaidų kompensavimą, išskyrus atvejį, kai mokėjimas vėluoja ne dėl skolininko kaltės.
- 28 Šiuo tikslu minėtos direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje iš tiesų įtvirtinta valstybių narių pareiga numatyti, kad sutarties sąlyga arba praktika, visų pirma susijusi su delspinigiais už pavėluotą mokėjimą dydžiu ar išieškojimo išlaidų kompensavimu, yra nevykdytina arba dėl jos galima pareikšti reikalavimą atlyginti nuostolius, jei ji yra labai nesąžininga kreditoriaus atžvilgiu. Be to, šiame 7 straipsnyje nurodyta, kad bet kokia sutarties sąlyga arba praktika, dėl kurios negalimas tokių delspinigių mokėjimas arba išieškojimo išlaidų kompensavimas, turi būti laikoma labai nesąžininga (minėto straipsnio 2 dalis) arba turi būti preziumuojama, kad ji tokia yra (minėto straipsnio 3 dalis).

- 29 Vis dėlto iš šių teisės nuostatų matyti, kad jomis tik užtikrinama, jog dėl, be kita ko, Direktyvos 2011/7 4 straipsnio 1 dalyje ir 6 straipsnyje numatytų aplinkybių kreditorius turėtų teisę reikalauti delspinigių už pavėluotą mokėjimą ir teisę į išieškojimo išlaidų kompensavimą. Kaip matyti iš šios direktyvos 28 konstatuojamosios dalies, nesuteikiant galimybės sutartyje numatyti, kad tokia teisė neegzistuoja, siekiama užkirsti kelią piktnaudžiauti sutarties laisve kreditoriaus nenaudai, kuris sudarant sutartį negali tokios teisės atsisakyti.
- 30 Kitaip tariant, Direktyvos 2011/7 7 straipsnio 2 ir 3 dalimis siekiama išvengti, kad kreditorius atsisakytų delspinigių už pavėluotą mokėjimą arba išieškojimo išlaidų kompensavimo nuo sutarties sudarymo momento, t. y. nuo momento, kai kreditorius naudoja sutarties laisve, taigi ir pavojaus, kad skolininkas gali piktnaudžiauti šia laisve kreditoriaus nenaudai.
- 31 Tačiau tuo atveju, kai, kaip pagrindinėje byloje, tenkinamos Direktyvoje 2011/7 numatytos sąlygos ir turi būti sumokėti delspinigiai už pavėluotą mokėjimą ir kompensuotos išieškojimo išlaidos, kreditorius, atsižvelgiant į jo turimą sutarties laisvę, turi turėti galimybę atsisakyti sumų, kurios mokėtinos kaip tokie delspinigiai ir kaip kompensuotos išlaidos, be kita ko, kai už tai nedelsiant gauna pagrindę sumą.
- 32 Tai, beje, patvirtina ir minėtos direktyvos 16 konstatuojamoji dalis, kurioje patikslinta, kad pagal ją kreditorius neturėtų būti įpareigotas reikalauti delspinigių už pavėluotą mokėjimą.
- 33 Taigi, kaip generalinė advokatė iš esmės nurodo savo išvados 62 punkte, iš Direktyvos 2011/7 nematyti, kad ji draustų kreditoriui laisva valia atsisakyti teisės reikalauti sumokėti delspinigius už pavėluotą mokėjimą ir teisės reikalauti kompensuoti išieškojimo išlaidas.
- 34 Tai reiškia, kad toks atsisakymas galimas tik su sąlyga, kad dėl jo iš tiesų nuspręsta laisva valia, taigi, savo ruožtu, jis neturi reikšti skolininkui priskirtino piktnaudžiavimo kreditoriaus turima sutarties laisve.
- 35 Tokiu atveju, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, siekiant nustatyti, ar atsisakyti teisių nuspręsta laisva valia, reikia patikrinti, ar kreditorius iš tikrųjų galėjo pasinaudoti visomis veiksmingomis teisių gynimo priemonėmis, kad, jeigu to pageidauja, išreikalautų gražinti visą skolą, įskaitant delspinigius už pavėluotą mokėjimą ir išieškojimo išlaidų kompensavimą; tai patikrinti turi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
- 36 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pirmąjį ir antrąjį klausimus reikia atsakyti taip: Direktyva 2011/7 ir konkrečiai jos 7 straipsnio 2 ir 3 dalys turi būti aiškinamos taip, kad jos nedraudžia nacionalinės teisės aktų, kaip antai nagrinėjamų pagrindinėje byloje, pagal kuriuos kreditorius gali atsisakyti reikalavimo sumokėti delspinigius ir reikalavimo kompensuoti išieškojimo išlaidas už tai, kad nedelsiant gautų mokėtiną pagrindinę skolos sumą, jeigu toks atsisakymas grindžiamas laisva valia, o tai turi patikrinti nacionalinis teismas.

Dėl trečiojo klausimo

- 37 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į trečiąjį klausimą atsakyti nereikia, nes jis buvo pateiktas tik tam atvejui, jeigu į pirmąjį ir antrąjį klausimus būtų atsakyta teigiamai.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 38 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/7/ES dėl kovos su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius, ir konkrečiai jos 7 straipsnio 2 ir 3 dalys turi būti aiškinamos taip, kad jos nedraudžia nacionalinės teisės aktų, kaip antai nagrinėjamų pagrindinėje byloje, pagal kuriuos kreditorius gali atsisakyti reikalavimo sumokėti delspinigius ir reikalavimo kompensuoti išieškojimo išlaidas už tai, kad nedelsiant gautų mokėtiną pagrindinę skolos sumą, jeigu toks atsisakymas grindžiamas laisva valia, o tai turi patikrinti nacionalinis teismas.

Parašai.